herpy

FROSKER

Brazilian Horned Frog

Ceratophrys aurita

Ceratophrys aurita er slektens største art: en bred, nedgravd bakholdsjeger som bare finnes i Brasils atlantiske regnskog. Arten er sjelden i naturen og lite kjent i terrarier, så pleien bygger på de nærmeste slektningene. Den må bo alene, spiser nesten alt som passer inn i munnen, og biter hardt.

Familie: Ceratophryidae Tidligere navn: *Ceratophrys dorsata; Ceratophrys varia*

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**15-23 cm** snute-kloakk-lengde
Levealder	**6-15 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Bakkelevende og gravende**
Biotop	**Regnskog og våtmark**
Hudgift	**Ingen kjent**
Vanskelighetsgrad	**Øvet**

STELL

Min. terrarium	**60 × 45 × 30 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Temperatur, natt	**22-24 °C**
Luftfuktighet	**65-80 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Valgfritt** Ferguson-sone 1
Kosthold	**Insekter, virveldyr og mark/snegler**
Holdes	**Alene**

AVL

Formering	**Eggleggende**
Utvikling	**Rumpetroll i vann**
Egglegging	**I vann**
Egg per legging	**900-2 000**
Klekking	**2-4 dager** ved 24-26 °C
Larvetid	**21-41 dager** fra klekking til metamorfose
Larvefôr	**Andre rumpetroll**
Yngelpleie	**Ingen**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Ikke listet**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Ceratophrys aurita er en kraftig, bred frosk med stort hode, enorm munn og en lang, fingerformet hudflik over hvert øye som et horn. Ryggen er grønn eller gulbrun med mørke flekker. Som resten av slekten er den en bakholdsjeger som ligger nedgravd i løvlaget med bare øyne og snute fremme og napper alt som kommer nær nok. Arten ble beskrevet av Raddi i 1823.

C. aurita er markant større enn de øvrige artene i slekten. En voksen hann er målt til 19 cm fra snute til kloakk, og de største dyrene når opptil 23 cm. Hunnene er større enn hannene.

I motsetning til *Ceratophrys cranwelli* og *Ceratophrys ornata* er arten lite kjent i fangenskap. Den ses sjelden i handelen, og det finnes svært lite kunnskap om pleie og avl, så rådene her bygger på de nært beslektede artene og på klimaet i leveområdet.

Huden har ingen giftkjertler. Den reelle risikoen er bittet: overkjeven har skarpe tenner, og et bitt fra en stor frosk gjør vondt og gir blødning. Når den føler seg truet, blåser frosken seg opp, sperrer opp munnen, utstøter et høyt hvin og biter. Vask hendene etter kontakt med dyret, vannet og bunnen.

Utbredelse og leveområde

Ceratophrys aurita finnes bare i Brasil, i den atlantiske kystregnskogen fra Rio Grande do Sul i sør til det sørlige Bahia, med enkelte funn i det østlige Minas Gerais. Den er den eneste arten i slekten i den atlantiske skogen.

Arten er sjelden, og antallet funn har falt kraftig de siste tiårene. I delstaten Rio de Janeiro var det ingen funn etter 1989, før en voksen hann ble funnet ved Cambuci i januar 2024; det er det nordligste kjente funnet. Skogen er hardt presset av hogst, og bare omtrent halvparten av utbredelsesområdet ligger i verna områder. Arten er oppført som livskraftig (LC), men tapet av skog er en alvorlig trussel.

> **Naturlig utbredelse:** Brasil.

LEVEOMRÅDE

Ceratophrys aurita lever på bakken i fuktig tropisk og subtropisk skog, helst velbevart, og ved myrer og dammer som kan tørke ut. Den ligger mesteparten av tiden halvt nedgravd i løvlaget på skogbunnen. Klimaet er varmt og fuktig med en regntid, der froskene kommer frem for å spise og formere seg. Formeringen er eksplosiv: mange dyr samles og parer seg rett etter de kraftige regnskyllene i oktober-desember, og rumpetrollene utvikler seg i vann som ofte bare står en tid.

I tørre perioder graver froskene i slekten seg ned og går i hvile. Om *C. aurita* gjør det på samme måte, er ikke dokumentert.

Les mer: Oppdrett av rumpetroll

Stell

TERRARIET

Det finnes bare lite kunnskap om pleien av *Ceratophrys aurita*. Klimaet i leveområdet er varmt og fuktig med en tydelig regntid, og arten er nært beslektet med *Ceratophrys cranwelli*, *Ceratophrys ornata* og *Ceratophrys cornuta*, som er langt bedre kjent i fangenskap og har tilsvarende krav. Tallene her er lånt fra dem.

Et voksent dyr trenger et terrarium på minst 60 × 45 × 30 cm, litt større enn for de mindre slektningene, fordi arten blir så stor. Høyden betyr lite, for frosken sitter på bakken og klatrer ikke. En ung frosk i et stort terrarium kan få problemer med å finne fôret. Hold alltid dyrene hver for seg.

Det viktigste er et dypt, løst og fuktig bunnsubstrat på 10-15 cm som frosken kan grave seg helt ned i, for eksempel kokosfiber blandet med sphagnum og fin bark, eller et bioaktivt skogbunnssubstrat. Unngå grus og småstein, som frosken svelger sammen med fôret. Legg løv og mose øverst og et par stykker korkbark som skjul. Robuste planter i potter kan graves ned i bunnen. Står flere terrarier side om side, må det være skjermer imellom, slik at froskene ikke kaster seg mot glasset og skader snuten.

TEMPERATUR

På dagen holdes terrariet på 24-28 °C og om natten på 22-24 °C. Bruk en varmematte på siden av terrariet eller en varmekabel, aldri en lampe som tørker ut luften. Bruk alltid termostat, og mål temperaturen nede ved bunnen. Vinterdvale er ikke dokumentert for arten og er ikke nødvendig; temperaturen kan holdes jevn året rundt.

Les mer: Varme og temperatur Les mer: Vinterdvale og årstider

LUFTFUKTIGHET OG DUSJING

Luftfuktigheten holdes på 65-80 %, i den fuktige enden av det slektens vanlige arter får, fordi leveområdet er regnskog. Sprøyt terrariet en gang om dagen, slik at bunnen er fuktig, men ikke våt, og la det være fuktigere og tørrere områder i bunnen. Bruk regnvann eller springvann behandlet med et middel mot klor og kloramin.

VANN OG VANNKVALITET

Gi alltid friskt vann i en lav, tung skål som frosken ikke kan velte, og som er stor nok til at hele dyret kan ligge i den. Vannet må høyst nå frosken til munnen, slik at den kan hvile med hodet over vannet. Frosken legger ofte fra seg avføringen i vannet, så bytt det hver dag. Skålen rengjøres uten såpe og skylles grundig, for amfibier tar opp stoffer gjennom huden.

LYS OG UVB

UVB er ikke nødvendig for *Ceratophrys aurita*, men et svakt UVB-rør (Ferguson-sone 1) kan være en fordel når det er rikelig med skygge og mulighet til å grave seg ned. Vanlig LED-belysning i 12 timer gir en fast døgnrytme. Frosken ligger nedgravd mesteparten av dagen og er mest aktiv i skumringen og om natten.

Les mer: Lys og UVB

FÔRING

Ceratophrys aurita spiser nesten alt som beveger seg og kan komme inn i munnen; i naturen også andre frosker, øgler, slanger, fugler og gnagere. Grunnfôret er insekter og ormer: sirisser, kakerlakker, gresshopper og meitemark, avvekslet med silkeormer. Mus gis bare sjelden og bare til store dyr, for de er fete og gir fedme, og frosken kan bli så vant til dem at den nekter insekter.

Unge dyr fôres daglig med så mye de vil spise av gangen. Voksne fôres med noen dagers mellomrom til en gang i uken. Overfôring er en av de hyppigste feilene. Fôrdyrene fôres godt et til to døgn før, og de drysses med kalk og et multivitamin med D3 ved hver andre fôring til unge og sjeldnere til voksne. Bruk en pinsett, og la ikke frosken svelge bunnmateriale. Tvangsfôr aldri.

Les mer: Fôrdyr: hold og avl Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er rolig og stillesittende og kan ligge på samme sted i uker. Den lokker til seg bytte ved å bevege føttene i jorden, slik at det ser ut som ormer som kryper. Hold alltid dyrene hver for seg, for froskene i slekten spiser artsfeller, selv når de er nesten like store.

Unngå å håndtere frosken. Hvis den må flyttes, tas det tak bakfra, og fingrene holdes unna munnen. Hvis den biter, vent til den selv slipper, for et rykk kan gi et dypere sår.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Hunnene er større og tyngre enn hannene. Alder og størrelse ved kjønnsmodenhet er ikke dokumentert for *Ceratophrys aurita*. Dyrene må være utvokste og i god kondisjon før de brukes til avl.

PARRING

Avl i fangenskap er ikke dokumentert for *Ceratophrys aurita*. I naturen formerer arten seg eksplosivt rett etter de kraftige regnskyllene i oktober-desember. Hannen kaller med en enkelt, lav, pulserende tone på omtrent 1,3 kHz, den dypeste kjente i slekten, og kallet varer under et sekund. De beslektede artene får en kjølig, tørr periode, og deretter etterlignes regntiden med kraftig daglig sprøyting eller et regnanlegg og vann i bunnen av terrariet. Om det virker for *C. aurita*, er ikke dokumentert.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

EGG OG RUMPETROLL

Eggene legges i vann. Antallet er ikke dokumentert for *Ceratophrys aurita*; hos *Ceratophrys cranwelli* og *Ceratophrys ornata* er det 1.000-2.000, og tallet i boksen er lånt derfra. Foreldrene tas opp så snart eggene er lagt, ellers spiser de dem. Det er ingen yngelpleie.

Rumpetrollene har kraftige, skarpe hornkjever og er rovdyr som spiser andre rumpetroll og småfisk. De holdes derfor hver for seg eller i et stort akvarium med mange flytende planter å gjemme seg i. Gi levende fôr som mygglarver og hakket meitemark flere ganger om dagen, og bytt vannet ofte. Vannet holdes på 24-26 °C.

METAMORFOSE

Klekketid og larvetid er ikke dokumentert for *Ceratophrys aurita*. Hos de beslektede artene klekkes eggene etter 2-4 dager, og larvetiden er 3-6 uker; tallene i boksen er lånt derfra. Når forbena kommer, må rumpetrollene få tilgang til land: senk vannstanden, og legg i flytende bark eller en skrå stein. Ungene må skilles med en gang, for allerede nå spiser de hverandre.

OPPDRETT AV UNGER

De nyforvandlede ungene må bo hver for seg i små beholdere med fuktig underlag og et skjul. Gi små sirisser, kakerlakker og meitemark daglig, drysset med kalk og D3 ved hver andre fôring. Flytt dem til større beholdere etter hvert som de vokser, og bruk ikke grus i bunnen.

Helse og vanlige feil

Ceratophrys aurita er ikke undersøkt som terrariedyr, så helserådene bygger på slekten. Typiske problemer:

- Forstoppelse når frosken svelger grus eller småstein sammen med byttet. Tegnene er manglende avføring, oppblåst buk og sløvhet.
- Fedme ved overfôring, særlig med mus.
- Skader på snute og kjever når frosken kaster seg mot glasset.
- Beinsykdom hos unge dyr når fôret ikke drysses med kalk og D3.
- Parasitter hos viltfangede dyr.

Kontakt en veterinær med kunnskap om amfibier hvis frosken ikke har avføring, har oppblåst buk, har sår eller rød hud eller virker sløv.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.